

Norrängens skolenhet

Likabehandlingsplan

och

**Årlig plan mot
kränkande behandling**

för

**förskoleklass, skola och fritidshem
vid Norrängens skolenhet**

Upprättad i juni 2015

Vår **Likabehandlingsplan och Årlig plan mot kränkande behandling** är upprättad av rektor i samarbete med Ledningsgruppen och alla arbetslag, Trygghetsteamet, Elevhälsoteamet, Elevrådet och Forum för föräldrasamverkan.

Huskvarna den 18 juni 2015

Gunilla Crona
Rektor Norrängens skolenhet

Innehållsförteckning

1. Inledning
2. Vision
3. Syfte
4. Ord och begrepp
5. Beskrivning av Norrängens skolenhet
6. Organisation och arbete
7. Kartläggning och mål

Bilaga: Ordningsreglerna

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. (Skollagen 2010:800 1 kap 5§)

I all utbildning och annan verksamhet som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. (Skollagen 2010:800 1 kap 10§)

1. Inledning

Arbetet med att motverka diskriminering och all annan kränkande behandling är en del av skolans demokratiuppdrag (Lgr 11, s 7). Arbetet *för* trygghet och likvärdighet, liksom arbetet *mot* diskriminering och kränkande behandling, finns utöver i läroplanen omnämnt i många andra skrifter och lagar såsom t ex i FN:s barnkonvention och i Arbetsmiljölagen.

Den 1 januari 2009 trädde en ny lag i kraft: Diskrimineringslagen. Denna gäller i hela vårt samhälle, även i förskola, förskoleklass, skola och fritidshem.

Alla som arbetar vid vår skolenhet har som uppgift att aktivt arbeta för att motverka diskriminering och alla former av kränkande behandling, vare sig det förekommer barn/elever emellan, mellan personal och barn/elever eller personal emellan.

Skollagen (2010:800) behandlar Kvalitet och inflytande i 4 kap, Trygghet och studiero i 5 kap och Åtgärder mot kränkande behandling i 6 kap. Förskolan behandlas i 8 kap, förskoleklassen i 9 kap och fritidshemmet i 14 kap.

Denna plan är upprättad i juni 2015 och kommer att utvärderas och skrivas om i juni 2016. Den gäller för all verksamhet vid Norrängens skolenhet: förskoleklass, skola och fritidshem.

2. Vision

Vid vår skolenhet blir inga elever eller personal diskriminerade, trakasserade eller utsatta för kränkande behandling. Alla barn och vuxna känner sig trygga och mår bra i en miljö där vi lär och utvecklas.

3. Syfte

Planens syfte är att främja alla barns och vuxnas rättigheter, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder *) samt att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

*) ur Diskrimineringslagen (2008:567 1 kap 1§ och 5§)

1. Kön
2. Könsöverskridande identitet eller uttryck (att man på något sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön)
3. Etnisk tillhörighet (nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande)
4. Religion eller annan trosuppfattning
5. Funktionshinder (fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga)
6. Sexuell läggning (homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning)
7. Ålder

4. Ord och begrepp

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av en individ eller en grupp individer enligt de ovan nämnda diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering innebär att en individ missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering innebär att en individ missgynnas genom bestämmelser, kriterier eller förfaringssätt (utövade handlingar) som framstår som neutrala men som i praktiken missgynnar en individ enligt diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling kan vara *trakasserier* eller *annan kränkande behandling*.

Dessa kan vara:

- fysiska såsom slag, knuffar eller sparkar
- verbala såsom hot, svordomar, öknamn
- psykosociala såsom ryktesspridning, utfrysning, man får inte vara med
- texter och bilder såsom lappar, klotter, mail, sms, meddelanden på webbcommunities

Kränkande behandling kränker en individ, men kan sakna direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Exempel på kränkande behandling kan vara att retas, mobba eller frysa ut någon.

Skolans och förskolans personal kan behöva tillrättavisa en elev/ett barn för att skapa en god miljö för hela gruppen eller klassen. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i laglig mening, även om eleven i fråga kan uppleva den som kränkande (Skollagen 2010:800 5 kap).

Trakasserier är handlingar som kränker en individ och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Mobbning är en upprepad negativ handling under en längre tid där någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Upprepade tillfällen betyder att mobbningen sker flera gånger under en viss tid. Enstaka tillfällen är inte mobbning.

En längre tid betyder att det äger rum under en tidsperiod som är längre än exempelvis en rast eller en dag. Mobbning är en återkommande negativ handling som riktas mot en individ.

5. Beskrivning av Norrängens skolenhet

Vår verksamhet är belägen i de norra och centrala delarna av Huskvarna och består av förskoleklass, grundskola åk 1-6 och fritidshem. Vi är totalt 265 elever i förskoleklass och skola, varav 180 är inskrivna på våra två fritidshem. 41 personer arbetar på enheten.

Förskoleklassen är uppdelad på två grupper med 22 respektive 23 barn. Den lärande leken är viktig och ges stort utrymme, liksom språkutveckling, matematik och motorik. Vi delar lokaler med ett av fritidshemmen på andra våningen i Norrängsskolan. Inomhusmiljön är nyrenoverad och ganska rymlig och funktionell. Vi utnyttjar dagligen skolgården, skogen och närmiljön för lek och lärande. Förskollärare, lärare och fritidspedagoger arbetar tillsammans i förskoleklassen.

Norrängsskolan har 220 elever i åk 1-6. Eleverna är aktiva och engagerade både på lektioner och raster och många klarar höga kunskapskrav. Med samarbete och höga förväntningar arbetar vi tillsammans för att skapa ett utvecklande och tillåtande klimat i en god lärmiljö. Skolan byggdes på 1950-talet för dåtidens skola och läroplan. Vi är trångbodda och saknar t ex rum för mindre grupper.

Skolgården inbjuder till olika slags lek. Elevrådet har tillsammans med Skol-IF, Föräldraföreningen och Forum för föräldrasamverkan på ett mycket betydelsefullt sätt bidragit till att utveckla och förbättra skolgården. Rastverksamheten har utvecklats det senaste året och erbjuder nu aktiviteter för alla elever tre dagar i veckan. Vår ambition är att utveckla denna verksamhet ytterligare.

För att skolgården inte ska upplevas som så trång, har vi det här läsåret fortsatt med att sprida rasttiderna både på förmiddagarna och efter lunch. Schema finns för vilka klasser som har tillgång till bandyplanen. Rastvärdar finns ute enligt schema och bär alltid gula västar.

Fritidshemmen Bryggan och Skeppet tar vardera emot ungefär 90 elever. Inom fritidshemmen delar vi upp oss i mindre grupper, utifrån ålder eller aktivitet. Verksamheten håller till på Norrängsskolan. Gemensamt arbetar vi med utomhuspedagogik och rastverksamhet och vi har skolsamverkan med åk 1-4. Några fritidspedagoger är engagerade i Skol-IF, andra arbetar med värdegrundsarbete i Trygghetsteamet. I september varje år arrangerar vi "Norriaden" under en heldag på skolgården. Då får eleverna möjlighet att lära känna varandra i tvärgrupper och eleverna i åk 6 är ledare och instruktörer.

Var och en som verkar inom utbildningen ska (...) aktivt motverka alla former av kränkande behandling (Skollagen 2010:800 1 kap 5§).

All personal vid vår enhet ska aktivt arbeta för att motverka diskriminering och kränkande behandling.

Följande grupper arbetar mer fördjupande och regelbundet med trygghetsfrågor som ett stöd för alla barn/elever och för all personal:

Ledningsgruppen består av 5 arbetslagsledare (från förskoleklass, skola och fritidshem) samt rektor. Gruppen träffas varannan fredag och dess främsta uppgift är att utifrån uppdraget i läroplanerna arbeta för en trygg och stimulerande lärandemiljö för alla barn och elever.

Trygghetsteamet består av två fritidspedagoger, en lärare, skolsköterska och rektor. Gruppen träffas varannan fredag och stämmer av vad som hänt sedan sist. Uppgiften är att reda ut och dokumentera kränkningar och mobbning på skolan.

Trygghetsteamets arbetsgång:

- 1) Anmälan görs på blankett till rektor, som informerar Trygghetsteamet.
- 2) Representanter från teamet samlar in information genom samtal med de inblandade. Skriftlig dokumentation sker fortlöpande.
- 3) Trygghetsteamet kontakter de berörda föräldrar för att informera, men även för att återkoppla efter utredning.
- 4) Vid behov skickas en anmälan om kränkande behandling till områdeschefen.
- 5) Uppföljande samtal med de inblandade sker inom två veckor. Ytterligare återkoppling kan ske till föräldrar. Vid behov genomförs fler uppföljande samtal. Skriftlig dokumentation.
- 6) I händelse av ytterligare kränkningar, trots samtal och uppföljning, kallas föräldrar till drabbad och förövare till möte med skolledningen.
- 7) Dokumentationen sparas i elevakten.

Trygghetsteamet handleder kamratstödjarna, som består av elevrepresentanter från åk 3-6. Deras uppgift är att vara en bra kompis, men framför allt att vara uppmärksam på om någon i klassen är ensam. Kamratstödjarna ska alltid kontakta och be en vuxen om hjälp.

Kamratstödjarna träffar trygghetsteamet varannan vecka och samtalar om värdegrundsfrågor. Under gemensamma samlingar delas vårt vandringspris "Nessie" ut. Nessie kan tilldelas en person eller en grupp, elever som vuxna, som har gjort eller gör något extra för att främja trygghet, glädje och vi-känsla på Norrängsskolan.

I september genomförde vi "Norriaden" och i februari genomförde vi på initiativ av Elevrådet "Norrängsskolans trygghetsdag", en heldag för hela skolan som handlade om gemenskap och trygghet och som helt och hållet planerades, leddes och utvärderades av de äldsta eleverna i Elevrådet i samarbete med kamratstödjarna i åk 4-6.

I november och april genomförs intervjuer och enkäter i alla arbetslag i hela verksamheten på Norrängens skolenhet. Årets fokusområden är lärande, trygghet, delaktighet, jämställdhet och entreprenöriellt lärande. Uppföljningar görs i januari och i maj; en utvärdering görs i juni. Därefter formuleras nya fokusmål inför kommande läsår. Från dessa kan vi utläsa, att tryggheten på vår skola är hög. De flesta elever känner sig trygga när de vistas i skolans lokaler, på skolgården och i dess omgivning.

Elevhälsoteamet (EHT) träffas varje torsdag och följer upp arbetet i Trygghetsteamet och i Specialpedagogteamet. Vår främsta uppgift är att stödja eleverna utifrån pedagogiska, medicinska och psykosociala behov. Vi vill också vara ett stöd för personalen i deras arbete med eleverna. Elevhälsteamet består av rektor, specialpedagog, speciallärare, skolsköterska och kurator. Vi arbetar med och upprättar årligen tre planer: Likabehandlingsplanen, Elevhälsoplanen och Krisplanen. Elevhälsoteamet fungerar även som *Kristeam* vid behov.

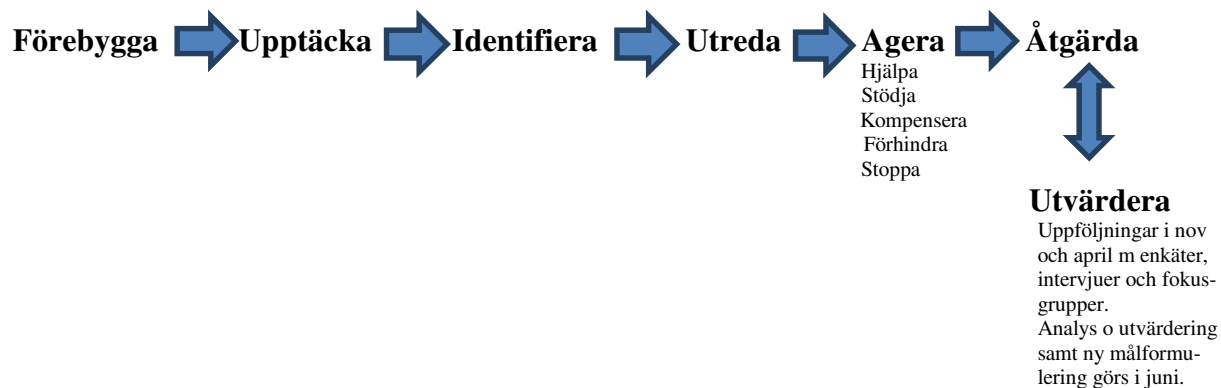
Specialpedagogteamet leds av specialpedagogen och består av speciallärare och elevassistenter. Vi träffas varje onsdag och arbetar med pedagogiska ärenden, som lyfts på tisdagens arbetslagsmöte. Vår uppgift är att stödja och hjälpa elever i behov av stöd. Vid behov lämnar vi över elevärenden till EHT.

Elevrådet leds av ordförande och sekreterare från åk 6 med stöd av rektor, fritidspedagog och vaktmästare. Åk 1-6 representeras av vardera 2 elever. Vi träffas var fjärde måndag. Våra möten förbereds och efterbereds i *klassråd*, som hålles varannan vecka. Elevrådet fungerar också som fokusgrupp i samband med uppföljningar i november och april. Exempel på frågor som Elevrådet arbetar med: Elevinflytande, ordningsreglerna (se bilaga), trygghet och trivsel, inomhusmiljön och utveckling av skolgården.

Administrationen består av skoladministratör, vaktmästare och kökschef. Vi träffas varje måndags morgon och leds av rektor.

6. Organisation och arbete

All personal, oavsett var man befinner sig i organisationen och oavsett om ärendet är av pedagogisk, medicinsk eller psykosocial karaktär, följer samma arbetsgång:

Organisation

Arbetet för trygghet och likvärdighet och mot diskriminering och kränkande behandling är vid Norrängens skolenhet organiserat enligt schemat nedan.

Elevhälsoteamet (EHT)

Rektor (ansv och sammankallande)
Specialpedagog (dokumenterar)
Speciallärare
Skolsköterska
Kurator

Samverkar med:

Jönköpings kommun: Utbildningsenheten
Jönköpings kommun: Socialtjänsten
Landstinget:
BUP, Hab, Barn-och Ungdomshälsan, Folkvandvården

Specialped.teamet

Specialpedagog (ansv. dok)
Speciallärare
Elevassistent

Trygghetsteamet

Rektor(ansv. dok)
Lärare, fritidspedagoger
Skolsköterska

Ledningsgruppen

Rektor (ansvarig och sammankallande)
Arbetslagsledarna (5st från fsk-klass, skola och fritidshem)

Arbetslag fsk-klass, skola och fritidshem

AI-ledare (sammankall. dok)
Lärare, fritidspedagog, fsk-lärare
Speciallärare
Specialpedagog vid behov

7. Kartläggning och mål

Arbetslagen har under ledning av arbetslagsledarna sammanställt kartläggningen utifrån intervjuer med elever, utvecklingssamtal, observationer och samtal i arbetslagen. Elevrådet har tillsammans med klassråden skrivit om ordningsreglerna (se bilaga). Kartläggningen har använts för analys och utvärdering som lett till att nya mål formulerats.

Förskoleklassen

Utvärdering:

Barnen i förskoleklass uttrycker att de är medvetna om vad och varför de lär sig saker i förskoleklassen. De känner sig delaktiga och tycker att flickor och pojkar får samma uppmärksamhet och valmöjligheter. Resultaten är goda och vi tror att det delvis beror på att vi som pedagoger blivit mer medvetna om att tydliggöra för barnen vad och varför vi gör olika saker.

Vi anser att nuvarande mål är tydliga och bra. Nästa år börjar en helt ny grupp i förskoleklass. Vi behåller nuvarande mål även under nästa läsår.

Nuläge: Grupperna med 22 och 23 barn är stora, men detta läsår har vi haft möjlighet att dela i mindre grupper vid fler tillfällen i veckan. Några barn säger att de ibland blir störda vid lek och arbete.

Skolgården är stor och det är svårt att ha fullständig närvaro och överblick när alla är ute. Vi kompenserar det med att många vuxna är ute.

Barnens kläder hänger utanför klassrummen och det är trångt när alla ska in eller ut.

Mål: Alla barn känner sig trygga och delaktiga i lek och lärande.

Ingen stör eller förstör vid lek, samling eller andra aktiviteter.

Alla barn känner sig trygga i alla rum, både inomhus och ute på skolgården.

Sätt att nå målen: Att vara två pedagoger per hel grupp under hela dagen skapar bättre förutsättningar för alla barn att bli sedda och lyssnade på.

- Skapa fler tillfällen att dela och arbeta i liten grupp.
- Att tydliggöra för barnen vad som är tillåtet eller inte.
- Ett gemensamt förhållningssätt bland alla pedagoger.
- Att det alltid finns en pedagog i kapprummet.
- Att minst en pedagog per grupp är närvarande och synlig bland barnen ute på gården.

Norrängsskolan, åk 1-3

Utvärdering:

De flesta eleverna känner sig trygga. Vardagliga händelser påverkar svaren. Förklaringar finns till en del av svaren.

De flesta uppger, att de får hjälp av vuxna på skolan.

Nuläge: Eleverna leker för det mesta årskursvis. Vi planerar fler gemensamma aktiviteter för att på så sätt öka vi-känslan, både mellan eleverna och mellan elever och vuxna.

Mål: Höj vi-känsla mellan de olika årskurserna.

Sätt att nå målet: Olika aktiviteter för att stärka vi-känslan.

- Kortare aktiviteter i Norriadengrupperna ett par gånger per termin.
- Korridorsarbete i form av temadagar ett par gånger per termin.
- Åk 6 samarbetar med åk 3 på vårterminen.
- Åk 5 läser för åk 1 och åk 3 läser för F-klass vid några tillfällen per läsår.

Norrängsskolan, åk 4-6

Utvärdering: Majoriteten (73 av 83) av eleverna svarar, i både enkäter och intervjuer, att de är trygga under skoldagen, både i skolan och på fritids. Tio elever svarar, att de ibland eller aldrig känner sig trygga. Vårt mål är att *alla* elever ska känna trygghet och har alltid uppe trygghetsarbete som en punkt på våra al-möten. Vi samtalar mycket med eleverna i vårt värdegrundsarbete.

Nuläge: Några elever svarar, att de inte känner sig trygga i skolan, eller att de inte känner sig trygga bland övriga elever i skolan.

Mål: Alla elever känner sig trygga.

Hög vi-känsla mellan årskurserna.

Sätt att nå målen: Göra fler saker tillsammans mellan årskurserna.

- Fortsätta med ett gemensamt och medvetet värdegrundsarbete.
- Teknikdagar
- Gemensamma bilduppgifter, vernissage

Fritidshemmet Bryggan

Utvärdering:

När vi ser resultatet från den senaste intervju- och enkätundersökningen, ser vi att vi bör fortsätta med värdegrunds- och kamratrelationsarbetet samt utveckla den fria leken.

Nuläge: En del elever känner att de inte har någon att leka med och att det finns kompisar som gör dem ledsna.

Mål: Alla elever känner sig trygga, delaktiga och accepterade i gruppen.

Sätt att nå målet: Vi arbetar aktivt med värdegrundsfrågor.

- Samarbetsövningar
- Utveckla den fria leken
- Ta tillvara barnens intressen

Fritidshemmet Skeppet

Nuläge: Eleverna uppger i intervjuerna, att de sällan eller aldrig kommer med egna idéer och förslag i det entreprenöriella lärandet.

Nästan alla känner sig trygga på fritids, men vi ser att ett fåtal elever inte gärna vill delta i lekar eller gemensamma aktiviteter med andra än den lilla kompisgruppen.

Mål: Alla eleverna är medvetna om sin möjlighet till inflytande och har en större känsla av sammanhang och delaktighet.

Sätt att nå målen: Ge mer och tydligare utrymme för elevernas delaktighet.

- Kontinuerliga fritidsråd, förslagslåda, fler gemensamma aktiviteter.
 - Uppmuntra elevernas idéer och deras planerande av ex mellanmål, aktiviteter i idrottssalen, lekar och andra aktiviteter.
-

Ordningsregler

Alla har rätt till trygghet.

Med detta menar vi att:

- Alla har rätt att vara med, ingen behöver vara ensam på rasterna.
- Alla har rätt att må bra och vara glada.
- Vi inte bråkar och slåss.
- Vi inte kränker någon med handling, ord eller bild.
- Vi inte tar saker, som tillhör någon annan.
- Vi inte använder mobiltelefon under skoltid.
- Vi inte leker med eller har med oss saker som är farliga.
- Alla vuxna lyssnar och ser, och agerar och tröstar vid behov.

Alla har rätt att mötas med respekt.

Med detta menar vi att:

- Vi lyssnar på varandra.
- Vi använder ett trevligt språk.
- Vi inte retas för hur vi är eller ser ut.
- Vi får tänka och tycka vad vi vill, men inte säga och göra vad vi vill.
- Vi behandlar alla med respekt; killar och tjejer behandlas lika.

Alla har rätt till arbetsro.

Med detta menar vi att:

- Vi låter alla arbeta ostört och stör eller avbryter inte varandra medvetet.
- Vi använder normal samtalston; vi skriker inte.
- Vi rör oss lugnt när vi är inomhus.
- Vi lyssnar på den som pratar.

Alla har ansvar för att vårda skolans miljö.

Med detta menar vi att:

- Vi är rädda om miljön, både inomhus och utomhus.
- Vi är rädda om våra egna och andras saker.
- Vi tar in bollar, leksaker mm som vi använt utomhus.
- Vi håller ordning i klassrum, korridorer, mediatek, kapprum och toaletter.
- Vi slänger skräp i papperskorgar och i sorteringskärl.
- Vi kastar inte bollar och åker inte kickbikes, inlines mm inomhus.

Norrängsskolan den 20 april 2015

Gunilla Crona
rektor

Lotta Klarén Puleston
skyddsombud

Tilda Lindström
elevrådets ordförande

